

5,000 χρόνια, όπου αἱ γυναῖκες ἔχουν πείσει τοὺς ἄνδρας ὅτι εἶνε τὸ ἀσθενὲς φύλον, ἐνῶ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι εἶνε ἀκατάβλητοι καὶ θὰ ἦσαν ἀθάνατοι, ἐὰν δὲν ἐβαρύνοντο τὴν ζωὴν, ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ νεότης. (Ἄλφονσος Κάρρ).

* * Ὁ ὕγινης τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ἀνθρώπου, ὅσον χαμηλὰ καὶ ἂν πέσῃ, ἔχει πάντοτε δέκα πιστοὺς φίλους διὰ τὸν ἀνεγείρωσιν· οἱ φίλοι οὗτοι εἶνε οἱ δέκα δάκτυλοί του.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΚΛΕΠΤΟΥ

Κούφια πέφτουν τουφέκι' ἀπ' ἀνάγια
Καὶ 'ς τοῦ Σίρπη ταις βράχαις βοῖζουν.
Μαζευμένα εἶν' ἐκεῖ παλληκάρια,
Ποῦ τὰ πεῦκα βογκᾶνε καὶ τρίζουν.

Ἄπὸ ξένα λημέρι' ἀνταμόνουν
Ἐρμοκλήσι θλόγγαντο βράχης,
Ἐν ἑνα μνημα βασιόκλαρα στρώνουν,
Κι' ἀνδριάς λένε τραγοῦδια καὶ μάχης.

Χύθη ὁ ἥλιος· ἡ πάχνη διαλυέται,
Ἡ αὐτὴ σὰν τὴν νεότητ' ἡλεῖται.
Σὰν πουλιὸς ἔσυρμαδ' ἀρुकέται
Εἰς τὰ φύλλα τ' ἀέρι ἂν περνᾷ.

Σὲ δροσιάς φιλαῖς στάλαις σκορπιώνταν
Με' ἀντιλιάδα σὲ μύριας ἀγνάντια
Ἄν ἡ γλῶσσά σὲ φύσημα εἰσειόνταν,
Λεῖς καὶ χίλια νὰ ἐτρέμαν διαμάντια.

Εἰνοιαστὰ τὰ κλεφτόπλα πηδᾶνε,
Τὸ λιθάρι ἄλλοι ρίχνουν σιμὰ τους,
Ἐν τ' ἀργυρᾶ τους τσαπράζια βροντᾶνε
Τὰ χρυσὰ κρεμαστὰ χαίμαλιά τους.

Ῥουσαλιὸς ἐξημέρωνε ἄμερα,
Ποῦ 'ς τὸν κάτ' ἡ ψυχᾶς κόσμο κλειένται.
Μὴ 'ς τοῦ Γεώργου τὸν τάφο μῆτέρα
Δὲν στενάζει, τραγοῦδι' ἀρुकένται.

Σταυραδέλφια 'ς τὸ χρόνο περνᾶνε,
Ὅταν χλιαίνει τὸ χιόνι καὶ λιώνει.
Τ' ἄρματα τους σὲ πεῦκο κρεμᾶνε,
Ποῦ τὸν ἔρημο τάφο τ' ἰσιώνει.

Δὲν τὸν κλαῖν, τραγοῦδᾶνε τὴ μάχη
Ποῦ σκοτώθη, καὶ ρίχνουν λουλουδία.
Μόνῃ ὁ κλέφτης τιμὴ θέλει νάχη
Σὰν χαθῇ νὰ τοῦ βγάλουν τραγοῦδια.

Ἐκεῖ ἀκοῦς τὸ τουφέκι νὰ πέφτῃ,
Νὰ βογκοῦν βεματιαῖς 'ς τὴ βόθ' του.
Τέτοια δίνουν τιμὴ 'ς κάθε κλέφτη,
Τί ἀπὸ μί' ἄνοιξ' ἀρχίζει ἡ ζωὴ του.

Ἐγαμόγερε ὁ ἥλιος τὸ βράδυ.
Τὰ πουλιὰ εἰς τὴν ἔρημο σγοῦσαν,
Μεῖς φλογέρας βοσκῶς 'ς τὸ λειβάδι
Τὰ λαλήματ' ἀκόμ' ἀντηγοῦσαν.

Τὰ κλεφτόπλα τριγύρω καθίζουν,
Γιὰ τὸ Γεώργου νὰ λέν ἀρчинᾶνε,
Μὰ τὰ μάτια τοῦ Λάμπρου θαρκίζουν,
Βουρκωμένα 'ς τὸ μνημα γυρνᾶνε.

Ἄπιστιὰ τὸν σκοτώσαν! τοὺς λέει.
Ἄς τὸ δεξιὸ μ' ἐφρονέθῃ τὸ πλάι!
— Ἄμπρο, πές μας! τὸν λέν, κι' αὐτὸς κλαίει,
Καὶ μὲ πόνου ψυχῆς ἀρчинᾶει.

«Τοῦ Μαγιοῦ γλυκοῦραζε ἡ πούλια,
Μελιγρὸ τὸ φεγγάρι φαίνόταν.
Πουρπουλίζαν 'ς τὰ φύλλα ἀγριοπούλια,
Καὶ 'ς τοὺς κάμπους ἡ πάχνη ἀπλονόταν.

Μ' ἕνα ὄνειρο ὁ Γεώργος ἔμπναι,
Συμφορὰ σὰν νὰ γινώσκῃ ὁ νοῦς του.
Ἐν ἔνοιαις μύριας τὸ νοῦς του σκορπᾶει,
Μὰ κρυμμένους κρατεῖ τοὺς σκοποῦς του.

Ἄν παιδιὰ, τὸ σφακτὸ πρὶν νὰ σφάζουν,
Πῶς τὸ μαῦρο τὸ Χάρο γνωρίζει,
Καὶ τὴν ὥρα μαχαίρι ποῦ δράζουν,
Δὲν πηγαίνει, νοιασμένο μουγκρίζει.

Ἔτσι ὁ νοῦς του νοιασμένος γυρνοῦσε,
Κι' ἂν τὸν εἶγῃ ἡ ἀνδρία γιὰ παῖνια,
Τώρα φύλλο τ' ἀέρι ἂν κινῶσε,
Ἐν τ' ἄρματά του γυρνοῦσε τὴν ἔνοιαν.

Νὰ 'ς τὴ βίγλα ἕνας γέρος καὶ φθάνει,
Μὲ τὸ Γεώργου ζητεῖ νὰ μιλήσῃ.
Ἡ δὲ ἡ Χάιδω, τοῦ λέει, νὰ λευκάνῃ,
Καὶ μὴνᾶει ν' ἀνταμῶστε 'ς τὴν βρῦσι.»

Ψαχτὰ ἄματι 'ς ἐκεῖνον καρφώνει.
«Ποῦ τὴν εἶδες τὴν Χάιδω;» ρωτᾷει.
— «Τὸ νυχτόσκαρο, μὲ ἦρσε 'ς τ' ἀλώνι,
Ἐν τὸ νερὸ ποῦ περνοῦσε νὰ πάη.

«Γιὰ τὸν κόπο μαντύλι μου νέθει,
Ἐν τὸ ἀπὸ λάδι τὴν ἔχω παιδί μου.
Ἐκεῖ σου εἶπα ὅτι αὐτὴ μοῦ ἐμπιστεύθη,
Ἐτσι ἀκριμάτη νὰ ἦνε ἡ ψυχὴ μου!»

Προῦ θυθῆ τ' αὐγινὸ ἀκόμ' ἀστέρη,
Προῦ τὰ λάφια νὰ βγοῦν νὰ βοσκῆσουν,
Ῥοβολᾶμε· κ' ἐμπρός σὲ καρτέρι
Τὰ σκυλιὰ μᾶς φυλᾶν νὰ χτυπήσουν!

Ἐν τὸ πετρόρρεμ' ἀπ' ἔξω, θυμοῦμαι,
Ποῦ τὸν τόπο πλατάνια τὸν κρύφτουν,
Ποδοβόλημα, λάφισμ' ἀκούμε,
Δὲν τ' ἀκούσαμ' ἀκόμη... καὶ ρίχνουν.

Φωτιά ἐμεῖς, φωτιά ἐκεῖνοι, καὶ ἐρρίχτη.
«Τὸ σπαθὶ σου, μοῦ λέει, κ' ἐμπρός ἔλα!
Κι' ὁ καπνὸς τῆς μαρτυρίας τὸν κρύφτει
Μ' ἀναφτῆ 'ς τὴ φωτιά φουστάνελλα.

Δύο κάτω νεκροὺς δρασκελαίει,
Κ' οἱ λοιποὶ 'ς τὴ φευγάλα γλυτόνουν.
Μὰ δυὸ βόλια 'ς τὴ στήθη ἀρुकάει,
Ἡ ἀρчинᾶν 'ς τὴν καρδιά νὰ κρυόουν.

Τῆς πληγαῖς μὲ μαντύλι τοῦ δένου,
Μὴ ἡ πληγαῖς τοῦ τοῦ αἵμα του χύνουν
«Ἄμπρο! μοῦ εἶπε, καυμένε, πεθαίνω!
Ἄ! τὰ βόλια 'ς τὸν Χάρο μὲ δίνουν!

Ἄρματα μου σὺ, Λάμπρο μου, νάχη.
Ἡ δὲ τῆς Χάιδω, ἡ δόλια μὴν κλάψῃ.
Ἐν τὸ ἔρμοκλήσι ἄς ἔρθῃ τῆς βράχης,
Ἄδειξ' τὸ μνημα, κερί νὰ μ' ἀνάψῃ.

«Τὴν καυμένη!... δὲν μ' ἄφησε ἡ μοῖρα»...
Τοῦτο πρόφθασε κ' εἶπε, καὶ σβύνει.
Βαρὸ τότε κουφάρη τὸν πῆρα
Καὶ τὸν θάψαμε»...

Παῖς ὁ Λάμπρος, κ' εὐθύς σηκώθησαν,
Τὰ τουφέκια 'ς τὸ μνημα ἐτινάξαν.
Τὸ φίλι χωρισμοῦ φιληθῆσαν
Κι' ἀπ' ἐκεῖ 'ς τὰ βουνὰ τους πετάξαν.¹